Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

5. rujna 2024.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja u pogledu Burme/Mjanmara – Zabrana uvoza robe podrijetlom ili izvezene iz Burme/Mjanmara – Uredba (EZ) br. 194/2008 – Članak 2. stavak 2. točka (a) – Trupci tikovine podrijetlom iz Burme/Mjanmara izvezeni i obrađeni na Tajvanu prije njihove otpreme u Europsku uniju – Uredba (EEZ) br. 2913/92 – Carinski zakonik Zajednice – Članak 24. – Pojam ‚bitna prerada ili obrada' – Trupci tikovine koji su okresani, okoreni, izrezani u četvrtače ili izrezani u drvo obrađeno po dužini na Tajvanu – Potvrda o podrijetlu koju su izdala tajvanska tijela – Obveznost te potvrde za carinska tijela država članica prilikom utvrđivanja podrijetla tih trupaca tikovine"

U predmetu C-67/23,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud, Njemačka), odlukom od 17. studenoga 2022., koju je Sud zaprimio 8. veljače 2023., u kaznenom postupku protiv

S. Z.,

uz sudjelovanje:

W. GmbH,

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: A. Arabadjiev, predsjednik vijeća, T. von Danwitz, P. G. Xuereb (izvjestitelj), A. Kumin i I. Ziemele, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani dio postupka,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za S. Z., G. Schwendinger, *Rechtsanwalt*,

* Jezik postupka: njemački

– za W. GmbH, K. Göcke, *Rechtsanwältin*,

– za Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof, P. Frank, u svojstvu agenta,

– za Europsku komisiju, M. Carpus Carcea, C. Hödlmayr i F. Moro, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 2. stavka 2. točke (a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 194/2008 od 25. veljače 2008. o produljenju i pooštravanju mjera ograničavanja u pogledu Burme/Mjanmara i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 817/2006 (SL 2008., L 66, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 3., str. 81.).

2 Zahtjev je upućen u okviru kaznenog postupka pokrenutog protiv osobe S. Z. zbog povrede zabrane uvoza robe podrijetlom ili izvezene iz Burme/Mjanmara.

Pravni okvir

Pravo Unije

KN

3 Carinsko razvrstavanje robe uvezene u Europsku uniju uređeno je kombiniranom nomenklaturom iz Priloga I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 od 23. srpnja 1987. o tarifnoj i statističkoj nomenklaturi i o Zajedničkoj carinskoj tarifi (SL 1987., L 256, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 12., str. 3.), kako je izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 1214/2007 od 20. rujna 2007. (SL 2007., L 286, str. 1.) (u daljnjem tekstu: KN), koja se temelji na harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označavanja robe (u daljnjem tekstu: HS), koji je uspostavljen Međunarodnom konvencijom o Harmoniziranom sustavu nazivlja i brojčanog označavanja robe sklopljenom u Bruxellesu 14. lipnja 1983. u okviru Svjetske carinske organizacije (WCO) i prihvaćen, zajedno s Protokolom o njezinim izmjenama od 24. lipnja 1986., u ime Europske ekonomske zajednice Odlukom Vijeća 87/369/EEZ od 7. travnja 1987. (SL 1987., L 198, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 6., str. 3.).

4 U skladu s člankom 3. stavkom 1. Uredbe br. 2658/87, prvih šest znamenki tarifnih brojeva i podbrojeva KN-a preuzeto je iz HS-a, dok su sedma i osma znamenka dio njegova vlastitog razvrstavanja.

5 Tarifni brojevi 4403 i 4407 KN-a, koji odgovaraju istim tarifnim brojevima HS-a, naslovljeni su „Neobrađeno drvo, neovisno ima li skinutu koru ili bjeliku ili je grubo učetvoreno ili ne” i „Drvo obrađeno po dužini piljenjem ili glodanjem, rezano ili ljušteno, neovisno je li blanjano, brušeno ili spojeno na krajevima ili ne, debljine veće od 6 mm”.

Carinski zakonik Zajednice

6 Uredba Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1992., L 302, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 2., str. 110.; u daljnjem tekstu: Carinski zakonik Zajednice) stavljena je izvan snage i zamijenjena, od 1. svibnja 2016., Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL 2013., L 269, str. 1. i ispravci SL 2013., L 287, str. 90., SL 2015., L 70, str. 64., SL 2016., L 267, str. 2., SL 2018., L 294, str. 44., SL 2022., L 43, str. 93. i SL, 2023./90151, L). Međutim, uzimajući u obzir vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, Carinski zakonik Zajednice i dalje se primjenjuje na taj postupak.

7 Glava 2. Carinskog zakonika Zajednice, naslovljena „Čimbenici na temelju kojih se primjenjuju uvozne ili izvozne carine i druge mjere propisane u trgovini robom”, sadržavala je poglavlje 1. naslovljeno „Carinska tarifa Europskih zajednica i razvrstavanje robe u carinsku tarifu”, u kojem se nalazio članak 20. tog Zakonika koji je glasio kako slijedi:

„1. Carine koje se zakonski potražuju kada nastane carinski dug temelje se na Carinskoj tarifi Europskih zajednica.

[…]

3. Carinska tarifa Europskih zajednica sadržava:

[…]

(d) povlaštene tarifne mjere sadržane u ugovorima koje je Zajednica sklopila s određenim zemljama ili skupinama zemalja i koje predviđaju odobravanje povlaštenog tarifnog postupanja;

(e) povlaštene tarifne mjere koje je Zajednica jednostrano donijela za određene zemlje, skupine zemalja ili područja;

[…]”

8 Poglavlje 2. te glave 2., naslovljeno „Podrijetlo robe”, sadržavalo je odjeljak 1., naslovljen „Nepovlašteno podrijetlo”, i odjeljak 2., naslovljen „Povlašteno podrijetlo robe”.

9 Taj odjeljak 1. sadržavao je članak 22. Carinskog zakonika Zajednice, koji je propisivao:

„Članci 23. – 26. određuju nepovlašteno podrijetlo robe u svrhu:

(a) primjene Carinske tarife Europskih zajednica s iznimkom mjera iz članka 20. stavka 3. točaka (d) i (e);

(b) primjene mjera osim tarifnih mjera utvrđenih odredbama Zajednice koje uređuju posebna područja trgovine robom;

(c) pripreme i izdavanja potvrda o podrijetlu.”

10 Članak 23. tog Zakonika glasio je:

„1. Roba podrijetlom iz jedne zemlje jest ona roba koja je u cijelosti dobivena ili proizvedena u toj zemlji.

2. Izraz ‚roba u cijelosti dobivena u jednoj zemlji' znači:

[…]

(b) tamo ubrani biljni proizvodi;

[…]"

11 U skladu s člankom 24. navedenog zakonika:

„Roba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje smatrat će se podrijetlom iz zemlje u kojoj je prošla posljednju bitnu gospodarski opravdanu preradu ili obradu u trgovačkom društvu koja je opremljena za tu svrhu i dovodi do proizvodnje novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje."

12 Članak 26. istog Zakonika propisivao je:

„1. Carinsko zakonodavstvo ili drugo zakonodavstvo Zajednice koje uređuje posebna područja mogu predvidjeti obvezu predočenja isprave koja dokazuje podrijetlo robe.

2. Neovisno o predočenju te isprave, carinska tijela mogu, u slučaju ozbiljne sumnje, zahtijevati dodatni dokaz s ciljem osiguranja da navođenje podrijetla bude u skladu s pravilima propisanim odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice."

Uredba (EEZ) br. 2454/93

13 Uredba Komisije (EEZ) br. 2454/93 od 2. srpnja 1993. o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 1993., L 253, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 1., str. 3.) stavljena je izvan snage Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2016/481 od 1. travnja 2016. o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EEZ) br. 2454/93 o utvrđivanju odredaba za provedbu Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 o Carinskom zakoniku Zajednice (SL 2016., L 87, str. 24.). Međutim, s obzirom na vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, Uredba br. 2454/93 i dalje se primjenjuje na taj postupak.

14 Potonja uredba sadržavala je Prilog 13.a koji je u nju dodan Uredbom Komisije (EU) br. 1063/2010 od 18. studenoga 2010. (SL 2010., L 307, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 2., svezak 20., str. 3.), a koji je sadržavao dio II., naslovljen „Popis proizvoda i postupaka obrade ili prerade kojima se stječe status proizvoda s podrijetlom”, koji je predviđao, među ostalim, sljedeće:

Tarifni broj iz Harmoniziranog sustava	Naziv proizvoda	Zahtijevani postupak (Obrada ili prerada, obavljena na materijalima bez podrijetla, kojom se s[t]ječe status proizvoda s podrijetlom)
[…]	[…]	[…]
ex Poglavlje 44.	Drvo i proizvodi od drva; drveni ugljen; osim:	Proizvodnja od materijala iz bilo kojeg tarifnog broja, osim tarifnog broja proizvoda ili proizvodnja u kojoj vrijednost svih upotrijebljenih materijala ne premašuje 70 % cijene proizvoda franko tvornica
ex 4407	Drvo obrađeno po dužini piljenjem ili glodanjem, rezano ili ljušteno, ravno brušeno ili spojeno na krajevima, debljine veće od 6 mm	Blanjanje, brušenje ili spajanje na krajevima
[…]	[…]	[…]

Uredba br. 194/2008

15 Uredba br. 194/2008 stavljena je izvan snage, od 3. svibnja 2013., Uredbom Vijeća (EU) br. 401/2013 od 2. svibnja 2013. o mjerama ograničavanja u pogledu Mjanmara/Burme i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 194/2008 (SL 2013., L 121, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 15., str. 240.). Međutim, s obzirom na vrijeme nastanka činjenica u glavnom postupku, na taj se postupak primjenjuje Uredba br. 194/2008.

16 U skladu s uvodnim izjavama 6. i 7. Uredbe br. 194/2008:

„6. Vijeće [Europske unije] i članovi međunarodne zajednice više od desetljeća iznova su osuđivali praksu režima Burme/Mjanmara, osobito mučenje, samovoljno ubijanje po skraćenom postupku, prisilan rad, zlostavljanje žena, politička uhićenja, prisilno preseljavanje stanovništva i ograničavanje temeljnih prava na slobodu govora, kretanja i okupljanja. Uzimajući u obzir dugotrajno i neprestano ozbiljno kršenje temeljnih prava, uključujući i nedavnu brutalnu represiju izvršenu nad ljudima koji su mirno prosvjedovali, mjere ograničavanja iz ove Uredbe instrument su kojim se promiče poštovanje temeljnih ljudskih prava te tako štiti javni moral.

7. Nove mjere ograničavanja usmjerene su na sektore koji su izvor prihoda vojnog režima Burme/Mjanmara. Stoga se nove mjere ograničavanja primjenjuju na drvo i drvne proizvode te na ugljen, zlato, srebro, određene osnovne kovine i na dragulje i poludragulje. U tim se sektorima određenim mjerama ograničava uvoz, izvoz i ulaganja. Popis subjekata na koje se odnose nova ograničenja ulaganja i financijske pomoći izvoza trebao bi odgovarati popisu

utvrđenom u Prilogu I. Zajedničkom stajalištu 2007/750/ZVSP [Vijeća od 19. studenoga 2007. o izmjeni Zajedničkog stajališta 2006/318/ZVSP o produljenju mjera ograničavanja protiv Burme/Mjanmara (SL 2007., L 308, str. 1.)] koji navodi subjekte u Burmi/Mjanmaru uključene u te ciljane sektore."

17 Članak 1., koji se nalazi u Poglavlju 1. te uredbe, naslovljenom „Definicije", određivao je:

„Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) ‚uvoz' znači svaki ulaz robe na carinsko područje Zajednice ili na druga područja na koja se primjenjuje Ugovor [EZ], pod uvjetima utvrđenima u članku 299. [EZ-a]. […]

[…]"

18 Članak 2., koji se nalazi u poglavlju 2. Uredbe br. 194/2008 naslovljenom „Ograničenja uvoza i kupnje", u stavcima 1. do 3. propisivao je:

„1. Prilog I. uključuje dobra iz sljedećih kategorija:

(a) oblice, drvo i proizvodi od drva

(b) ugljen i određene kovine; i

(c) dragulji i poludragulji.

2. Zabranjuje se:

(a) uvoz robe navedene u Prilogu I., ako je takva roba
i. podrijetlom iz Burme/Mjanmara ili
ii. izvezena iz Burme/Mjanmara;

(b) kupnja robe koja se nalazi u Burmi/Mjanmaru, a navedena je u Prilogu I.;

(c) prijevoz robe navedene u Prilogu I., ako je takva roba podrijetlom iz Burme/Mjanmara ili se izvozi iz Burme/Mjanmara u bilo koju drugu zemlju, a njezino se konačno odredište nalazi u Zajednici; ili

(d) svjesno i namjerno sudjelovanje u aktivnostima čiji je cilj ili učinak izravno ili neizravno izbjegavanje zabrana iz točaka (a), (b) ili (c).

3. Podrijetlo robe utvrđuje se u skladu s odgovarajućim odredbama [Carinskog zakonika Zajednice]."

19 Prilog I. navedenoj uredbi bio je naslovljen „Popis robe koja podliježe ograničenjima uvoza i kupnje iz članka 2.". U točki A tog priloga, naslovljenoj „Oblice, drvo i proizvodi od drva ", nalazila se roba koja je obuhvaćena tarifnim brojevima 4403 i 4407 KN-a.

Njemačko pravo

20 Članak 34. stavak 4. točka 2. Außenwirtschaftsgesetza (Zakon o vanjskoj trgovini), u verziji od 27. svibnja 2009. (u daljnjem tekstu: Zakon o vanjskoj trgovini), propisivao je:

„Kaznit će se kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina svaka osoba koja

[…]

2. povrijedi izravno primjenjivu zabranu, objavljenu u *Bundesanzeigeru*, izvoza, uvoza, provoza, otpreme, prodaje, opskrbe, stavljanja na raspolaganje, prijenosa, usluga, ulaganja, potpore ili zaobilaženja navedene zabrane, koja je propisana u zakonodavnom aktu Europskih zajednica namijenjenom provedbi gospodarske sankcije koju je donijelo Vijeće Europske unije u području zajedničke vanjske i sigurnosne politike […]”

21 Uredba br. 194/2008 koja je izravno primjenjiva u Saveznoj Republici Njemačkoj objavljena je u *Bundesanzeigeru* 22. listopada 2009., u dijelu koji se odnosi na njezin članak 2. stavak 2. točku (a) o kojem je riječ u glavnom postupku.

Glavni postupak i prethodna pitanja

22 Osoba S. Z. bila je jedini član uprave društva sa sjedištem u Hamburgu (Njemačka), čija je djelatnost bila trgovina tikovinom podrijetlom iz Burme/Mjanmara (u daljnjem tekstu: predmetno društvo). To se drvo pretežno koristilo u brodogradnji. Predmetno društvo bilo je pravni prednik društva W. GmbH, koje je društvo vlasnik oduzete imovine i zainteresirana strana u postupku oduzimanja o kojem je riječ u glavnom postupku.

23 Presudom Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu, Njemačka) od 27. travnja 2021. osoba S. Z. osuđena je zbog povrede članka 34. stavka 4. točke 2. Zakona o vanjskoj trgovini na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i devet mjeseci. Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) također je naložio da se društvu W. oduzmu trupci tikovine (u daljnjem tekstu: predmetni proizvodi) i iznos od 3 310 902,98 eura, koji odgovara vrijednosti dobiti ostvarene povredom.

24 U tom pogledu, taj je sud utvrdio da je na inicijativu osobe S. Z. predmetno društvo nastavilo uvoziti i stavljati na tržište tikovinu iz Burme/Mjanmara u razdoblju između listopada 2009. i svibnja 2011., odnosno nakon stupanja na snagu Uredbe br. 194/2008 o zabrani uvoza robe podrijetlom ili izvezene iz Burme/Mjanmara. Dobavljač tog društva, sa sjedištem na Tajvanu, posjekao je stabla tikovine u Burmi/Mjanmaru te je trupce tog drva otpremio na Tajvan, gdje ih je obradio u tamošnjim pilanama.

25 Navedeni je sud usto utvrdio da su ti trupci bili obrađeni na Tajvanu na tri različita načina. Jedan dio trupaca samo je okresan i okoran. U drugim slučajevima trupci su bili okresani i okorani, a zatim izrezani u četvrtače, odnosno u oblik pravokutnog paralelepipeda. Naposljetku, bilo je slučajeva u kojima su se trupci pilili u daske ili panele, odnosno bila je riječ o tikovini obrađenoj po dužini. Nakon što je tako obrađeno i nakon što su za njega tajvanska tijela izdala potvrdu o podrijetlu robe, drvo je brodom otpremljeno u Hamburg (Njemačka), gdje ga je preuzelo predmetno društvo.

26 Taj isti sud smatrao je da je predmetna tikovina, zbog postupaka obrade koji su se proveli na Tajvanu, podrijetlom iz te zemlje, tako da nije bio povrijeđen članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka i. Uredbe br. 194/2008, koji je zabranjivao uvoz robe podrijetlom iz Burme/Mjanmara. Međutim, smatrao je da, unatoč otpremi na Tajvan i tamošnjem piljenju, ta tikovina nije izgubila svojstvo proizvoda izvezenog iz Burme/Mjanmara u smislu tog članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. i da stoga valja utvrditi povredu potonje odredbe.

27 Osoba S. Z. i društvo W. podnijeli su Bundesgerichtshofu (Savezni vrhovni sud, Njemačka), sudu koji je uputio zahtjev, reviziju protiv presude Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) od 27. travnja 2021. Prema njihovu mišljenju, s jedne strane, iz Burme/Mjanmara preko Tajvana u Njemačku trupci o kojima je riječ nisu samo otpremljeni, nego su obrađeni ili prerađeni u trećoj državi na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje novog podrijetla, zbog čega su tajvanska tijela izdala i potvrde u kojima se navodi da je Tajvan zemlja podrijetla. Stoga predmetni proizvodi koji su uvezeni u Njemačku nisu drvo podrijetlom iz Burme/Mjanmara, nego tajvanski proizvodi od drva. Dakle, uvoz predmetnih proizvoda ne povređuje članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008. S druge strane, predmetna tikovina, uvezena na područje Unije, nije bila izvezena iz Burme/Mjanmara u smislu tog članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii., nego iz Tajvana.

28 Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (državni odvjetnik Savezne Republike pri Saveznom vrhovnom sudu, Njemačka) (u daljnjem tekstu: državni odvjetnik) složio se s ocjenom Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu). U biti je smatrao da je u ovom slučaju obradom tikovine izvezene iz Burme/Mjanmara samo došlo do promjene podrijetla, ali tikovina nije postala druga roba.

29 U tom kontekstu, sud koji je uputio zahtjev navodi, kao prvo, da je uvoz predmetnih proizvoda kažnjiv na temelju članka 34. stavka 4. točke 2. Zakona o vanjskoj trgovini, u vezi s člankom 2. stavkom 2. točkom (a) Uredbe br. 194/2008, ako obrada ili prerada obavljena na Tajvanu nije bila dovoljna da se predmetnoj tikovini dodijeli novo podrijetlo i da ona stoga još uvijek potječe iz Burme/Mjanmara, u smislu članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. te uredbe.

30 Sud koji je uputio zahtjev dvoji, s obzirom na presudu od 26. siječnja 1977., Gesellschaft für Überseehandel (49/76, EU:C:1977:9), koja se odnosi na kazein i od 23. veljače 1984., Zentrag (93/83, EU:C:1984:78), koja se odnosi na goveđe meso, je li obrada tikovine na Tajvanu, koja je posječena u Burmi/Mjanmaru, bila toliko bitna da je to drvo postalo, na temelju članka 24. Carinskog zakonika Zajednice, roba podrijetlom s Tajvana. Međutim, taj sud ističe da činjenica rezanja sirove tikovine u tikovinu obrađenu po dužini dovodi do promjene tarifnog broja u HS-u, jer je sirovo drvo obuhvaćeno tarifnim brojem 4403 HS-a, dok je drvo obrađeno po dužini debljine veće od 6 mm u tarifnom broju 4407 HS-a. Međutim, nijedna promjena tarifnog broja nije proizašla iz radnji koje su mijenjale izgled goveđeg mesa ili kazeina o kojima je bila riječ u predmetima u kojima su donesene te presude. Promjena četveroznamenkastog tarifnog broja može ukazivati na to da je riječ o bitnoj obradi proizvoda jer je HS strukturiran na način da se od prirodnih proizvoda i sirovina postupno dolazi do robe sa sve višim stupnjevima prerade.

31 Kao drugo, sud koji je uputio zahtjev ističe da bi predmetni uvoz, u slučaju da je piljenje do kojeg je došlo na Tajvanu dovelo do promjene podrijetla, bio kažnjiv ako su trupci tikovine o kojima je riječ bili izvezeni iz Burme/Mjanmara, protivno članku 2. stavku 2. točki (a) podtočki ii. Uredbe br. 194/2008.

32 U tom pogledu, za razliku od Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) i državnog odvjetnika, sud koji je uputio zahtjev sklon je smatrati da izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara" iz tog članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. treba tumačiti na način da taj izraz obuhvaća samo robu uvezenu u Uniju izravno iz Burme/Mjanmara, a ne robu koja je otpremljena u treću zemlju, u ovom slučaju Tajvan, a zatim u Uniju, i to neovisno o tome je li u trećoj državi obrađena ili prerađena na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje novog podrijetla. Ako bi se prihvatilo to tumačenje, osoba S. Z. nije povrijedila navedeni članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku ii.

33 Prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev, tumačenje navedenog izraza koje je prihvatio Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu) i državni odvjetnik, lišilo bi članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008 svakog autonomnog područja primjene i imalo bi za učinak to da se na robu iz trećih zemalja, koja je proizvedena od sirovina ili proizvoda podrijetlom iz Burme/Mjanmara, primjenjuje zabrana uvoza predviđena u tom članku 2. stavku 2. točki (a), što nije bila namjera zakonodavca Unije.

34 Kao treće i posljednje, sud koji je uputio zahtjev želi doznati jesu li potvrde o podrijetlu poput onih koje su izdala tajvanska tijela obvezujuće za carinska tijela država članica kada razmatraju je li povrijeđena zabrana uvoza iz članka 2. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 194/2008.

35 U tim je okolnostima Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Treba li izraz ‚podrijetlom iz Burme/Mjanmara' iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe (EZ) [br. 194/2008] tumačiti na način da nijedan od sljedećih načina obrade trupaca tikovine koja raste u [Burmi/]Mjanmaru u trećoj državi (u ovom slučaju: Tajvan) ne uzrokuje promjenu podrijetla, tako da je u pogledu tikovine koja je obrađena na odgovarajući način i dalje riječ o ‚robi podrijetlom iz Burme/Mjanmara':

– okresivanje i okoravanje trupaca tikovine;

– rezanje trupaca tikovine u četvrtače ‚teak squares' (okresani i okorani trupci izrezani u drvene kocke);

– piljenje trupaca tikovine u daske ili panele (drvo obrađeno po dužini)?

2. Treba li izraz ‚izvezena iz Burme/Mjanmara' iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe (EZ) br. 194/2008 tumačiti na način da obuhvaća samo robu koja je izravno uvezena iz [Burme/]Mjanmara u [Uniju], tako da roba koja je najprije otpremljena u treću državu (u ovom slučaju: Tajvan) te od tamo dalje prevezena u Europsku uniju nije obuhvaćena tim pravilom, i to neovisno o tome je li u trećoj državi obrađena ili prerađena na način koji predstavlja temelj za utvrđivanje podrijetla?

3. Treba li članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe (EZ) br. 194/2008 tumačiti na način da potvrda o podrijetlu robe koju je izdala treća država (u ovom slučaju: Tajvan), iz koje proizlazi da su ispiljeni odnosno izrezani trupci tikovine podrijetlom iz [Burme/]Mjanmara tom obradom u trećoj državi postali roba podrijetlom iz te države, nije obvezujuća za ocjenu povrede zabrane uvoza iz članka 2. stavka 2. [točke (a)] Uredbe (EZ) br. 194/2008?"

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

36 Prema ustaljenoj sudskoj praksi, u okviru postupka suradnje između nacionalnih sudova i Suda uspostavljene člankom 267. UFEU-a, na Sudu je da nacionalnom sudu pruži koristan odgovor koji će mu omogućiti da riješi spor koji se pred njim vodi. U tom smislu, Sud će, po potrebi, preoblikovati pitanja koja su mu postavljena. Usto, Sud može uzeti u obzir pravila prava Unije na koja se nacionalni sud nije pozvao u svojim pitanjima (presuda od 7. rujna 2023., Groenland Poultry, C-169/22, EU:C:2023:638, t. 47. i navedena sudska praksa).

37 U svojem prvom pitanju sud koji je uputio zahtjev uputio je samo na članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008.

38 Tom se odredbom zabranjuje uvoz robe navedene u Prilogu I. toj uredbi ako je ona podrijetlom iz Burme/Mjanmara. Točka A tog priloga odnosi se na kategoriju „[o]blice, drvo i proizvodi od drva”.

39 Na temelju članka 2. stavka 3. navedene uredbe podrijetlo te robe utvrđuje se u skladu s odgovarajućim odredbama Carinskog zakonika Zajednice. U ovom slučaju relevantna odredba tog zakonika jest njegov članak 24.

40 U skladu s tim člankom 24., „[r]oba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje smatrat će se podrijetlom iz zemlje u kojoj je prošla posljednju bitnu gospodarski opravdanu preradu ili obradu u trgovačkom društvu koja je opremljena za tu svrhu i dovodi do proizvodnje novog proizvoda ili predstavlja važnu fazu proizvodnje”.

41 Slijedom toga, valja smatrati da svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008, u vezi s člankom 24. Carinskog zakonika Zajednice, tumačiti na način da okresivanje, okoravanje, izrezivanje u četvrtače ili prerada u drvo obrađeno po dužini trupaca tikovine predstavlja preradu na temelju koje se utvrđuje podrijetlo robe dobivene takvim postupcima.

Dopuštenost

42 Društvo W. djelomično dovodi u pitanje dopuštenost prvog pitanja tvrdeći da pitanje može li činjenica okresivanja i okoravanja trupaca tikovine dovesti do promjene podrijetla takve robe nije relevantno s obzirom na to da, u skladu s utvrđenjima Landgerichta Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu), a koja obvezuju sud koji je uputio zahtjev, ta roba nije bila uvezena u Njemačku u glavnom postupku jer su bili uvezeni samo trupci tikovine izrezani u četvrtače i tikovina obrađena po dužini.

43 U tom pogledu valja podsjetiti na to da u okviru suradnje Suda i nacionalnih sudova koja je uspostavljena člankom 267. UFEU-a, isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da uvažavajući posebnosti predmeta ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, kad se postavljena prethodna pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud je u načelu dužan donijeti odluku (presuda od 9. ožujka 2023., Sogefinancement, C-50/22, EU:C:2023:177, t. 16. i navedena sudska praksa).

44 Iz navedenog proizlazi da pitanja koja se odnose na pravo Unije uživaju pretpostavku relevantnosti. Sud može odbiti odgovoriti na prethodno pitanje nacionalnog suda samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi mogao dati koristan odgovor na postavljena pitanja (presuda od 9. ožujka 2023., Sogefinancement, C-50/22, EU:C:2023:177, t. 17. i navedena sudska praksa).

45 Međutim, to nije slučaj u ovom predmetu.

46 Naime, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje očito ne proizlazi da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku. Usto, valja utvrditi, s jedne strane, da prethodno pitanje nije hipotetsko i, s druge strane, da Sud raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima za davanje korisnog odgovora na to pitanje.

47 Stoga valja odlučiti o tumačenju članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe br. 194/2008, u vezi s člankom 24. Carinskog zakonika Zajednice s obzirom na tri vrste obrade navedene u prvom pitanju.

Meritum

48 Iz članka 24. Carinskog zakonika Zajednice proizlazi da se roba čija proizvodnja uključuje više od jedne zemlje smatra podrijetlom iz zemlje u kojoj je prošla posljednju bitnu gospodarski opravdanu preradu ili obradu (vidjeti u tom smislu presudu od 20. svibnja 2021., Renesola UK, C-209/20, EU:C:2021:400, t. 38. i navedenu sudsku praksu).

49 Usto, utvrđivanje podrijetla robe mora se temeljiti na objektivnoj i stvarnoj razlici između osnovnog i prerađenog proizvoda, koja se u biti odnosi na posebna materijalna svojstva svakog od tih proizvoda (presuda od 11. veljače 2010., Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, t. 45. i navedena sudska praksa).

50 Sud je već utvrdio da se izraz „posljednja bitna gospodarska opravdana prerada ili obrada”, u smislu članka 24. Carinskog zakonika Zajednice treba razumjeti tako da upućuje na fazu postupka proizvodnje tijekom kojeg je ta roba stekla svoju namjenu, kao i svojstva i poseban sastav koji nije ranije posjedovala i koji se naknadno ne moraju podvrgnuti značajnim kvalitativnim izmjenama (presuda od 20. svibnja 2021., Renesola UK, C-209/20, EU:C:2021:400, t. 38. i navedena sudska praksa).

51 Stoga, na temelju postupaka koji utječu na izgled proizvoda u svrhu njegove uporabe, ali koji ne dovode do značajne kvalitativne izmjene njegovih svojstava, ne može se odrediti podrijetlo tog proizvoda (presuda od 11. veljače 2010., Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, t. 46. i navedena sudska praksa).

52 Slijedom toga, postupci prerade proizvoda koji ne dovode do bitne izmjene njegovih svojstava i sastava, zato što se sastoje samo od razdiobe i izmjene njegova izgleda, ne predstavljaju dovoljno bitnu kvalitativnu izmjenu za koju se može smatrati da je ili dovela do proizvodnje novog proizvoda ili da predstavlja važnu fazu proizvodnje navedenog proizvoda (presuda od 11. veljače 2010., Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, t. 47. i navedena sudska praksa).

53 U tim okolnostima, kad je riječ o prvoj vrsti obrade, odnosno o okresivanju i okoravanju trupaca tikovine o kojima je riječ, iz spisa kojim Sud raspolaže ne proizlazi da je ta obrada tim trupcima dala njihovu namjenu, kao i posebna svojstva i sastav, koje prethodno nisu posjedovali i koji naknadno nisu trebali biti podvrgnuti značajnim kvalitativnim izmjenama. Naprotiv, čini se da je ta vrsta obrade, pod uvjetom da to provjeri sud koji je uputio zahtjev, jednostavan postupak obrade koji utječe samo na izgled drva. Doista, kao što je to navedeno u točki 52. ove presude, ne može se smatrati da je takav postupak doveo do proizvodnje novog proizvoda ili da predstavlja važnu fazu proizvodnje predmetne robe i da se stoga na temelju njega određuje njezino podrijetlo.

54 Kad je riječ o drugoj vrsti obrade, odnosno o izrezivanju trupaca tikovine s kojih su prethodno uklonjene grane i kora u četvrtače, odnosno o izrezivanju u oblik pravokutnog paralelepipeda, ne čini se ni da je u ovom slučaju taj postupak obrade tim trupcima dao njihovu namjenu, kao i posebna svojstva i sastav, koje prethodno nisu posjedovali i koji naknadno nisu trebali biti podvrgnuti značajnim kvalitativnim izmjenama, u smislu sudske prakse navedene u točki 50. ove presude. Naprotiv, kao što su to istaknuli osoba S. Z. i društvo W., ta druga vrsta obrade predstavlja međufazu koja je nužna za proizvodnju drva obrađenog po dužini. Stoga se ne može smatrati da se na temelju te druge vrste obrade određuje podrijetlo navedenih trupaca.

55 Međutim, osoba S. Z. i društvo W. tvrde da iz presude od 10. prosinca 2009., HEKO Industrieerzeugnisse (C-260/08, EU:C:2009:768), kao i iz Priloga 22 – 03 Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2015/2446 od 28. srpnja 2015. o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL 2015., L 343, str. 1. i ispravci SL 2016., L 87, str. 35., SL 2017., L 101, str. 164., SL 2018., L 192, str. 62.), proizlazi da promjenu podrijetla u načelu treba utvrditi ako obrada ili prerada sirovog drva dovodi do znatnog povećanja vrijednosti drva, koja se općenito mora prihvatiti ako prelazi 30 % vrijednosti. Doista, u ovom slučaju, prema mišljenju osobe S. Z. i društva W., vrijednost predmetnih trupaca tikovine povećala se za više od 30 % nakon njihova izrezivanja u četvrtače. U svakom slučaju, čak i da se vrijednost tih trupaca nije povećala za 30 %, s obzirom na to da je za njihovo izrezivanje u četvrtače potrebna posebna oprema za piljenje i da to izrezivanje mogu obaviti samo stručnjaci koji su posebno osposobljeni u tu svrhu, trebalo bi smatrati da se na temelju te vrste obrade određuje podrijetlo navedenih trupaca.

56 U tom pogledu valja istaknuti, kao prvo, kad je riječ o vrijednosti koju je predmetno izrezivanje trupaca tikovine u četvrtače dalo tim trupcima, da je točno da je Sud presudio, kad je riječ o pitanju predstavlja li postupak sastavljanja različitih dijelova bitnu preradu ili obradu, da postoje situacije u kojima razmatranje na temelju tehničkih kriterija ne može biti odlučujuće za utvrđivanje podrijetla robe i da je potrebno u tim slučajevima podredno uzeti u obzir druge jasne i objektivne kriterije, poput kriterija dodane vrijednosti, koji za robu složenog sastava omogućuju izražavanje od čega se sastoji bitna prerada kojom se određuje podrijetlo te robe (vidjeti u tom smislu presudu od 10. prosinca 2009., HEKO Industrieerzeugnisse, C-260/08, EU:C:2009:768, t. 30. i 31.).

57 Međutim, postupak o kojem je riječ u glavnom postupku nije postupak sastavljanja različitih dijelova, koji se sastoji od sastavljanja velikog broja dijelova kako bi se stvorila nova smislena cjelina (vidjeti u tom smislu presudu od 13. prosinca 1989., Brother International, C-26/88, EU:C:1989:637, t. 13.), nego rezanje osnovnog proizvoda.

58 Stoga valja smatrati da u ovom slučaju nije primjenjiv podredni kriterij dodane vrijednosti koji proizlazi iz sudske prakse navedene u točki 56. ove presude.

59 Kao drugo, kad je riječ o navodima koji se odnose na proizvode iz tarifnog broja 44 HS-a koji je naveden u tablici iz dijela II. Priloga 22 – 03 Delegiranoj uredbi 2015/2446, na koje se pozivaju osoba S. Z. i društvo W., valja istaknuti da ta Delegirana uredba nije primjenjiva *ratione temporis*. Naime, ona se primjenjuje od 1. svibnja 2016., dok su uvozi o kojima je riječ u glavnom postupku bili izvršeni između 2009. i 2011. godine. Međutim, ti navodi istovjetni su onima iz Priloga 13.a Uredbi br. 2454/93, koji je potonjoj dodan Uredbom br. 1063/2010 koja je primjenjiva od 1. siječnja 2011. i stoga, primjenjiva na uvoze koji su izvršeni od tog datuma.

60 Međutim, dovoljno je istaknuti da se potonjim prilogom utvrđuju samo pravila koja se odnose na povlašteno podrijetlo robe, a ne pravila o nepovlaštenom podrijetlu robe, o kojem je riječ u ovom slučaju.

61 Naposljetku, kad je riječ o okolnosti na koju se pozivaju osoba S. Z. i društvo W., prema kojoj je za izrezivanje trupaca tikovine u četvrtače potrebna posebna oprema za piljenje i da to izrezivanje mogu obaviti samo stručnjaci koji su posebno osposobljeni u tu svrhu, valja istaknuti da iz samog teksta članka 24. Carinskog zakonika Zajednice proizlazi da obrada u trgovačkom društvu opremljenom za tu svrhu nije dovoljna da bi se smatrala bitnom u smislu tog članka.

62 U tim okolnostima valja smatrati da predmetno izrezivanje trupaca tikovine u četvrtače ne predstavlja preradu ili obradu na temelju koje se određuje podrijetlo te robe.

63 Kad je riječ o trećoj vrsti obrade, odnosno rezanju trupaca tikovine u drvo obrađeno po dužini, čini se da, suprotno onomu što tvrdi državni odvjetnik, to rezanje nije samo običan postupak rezanja, s obzirom na to da se sastoji od više faza, jer je predmetne trupce, prije nego što ih se ispililo u daske ili panele, trebalo okresati, okoriti i izrezati u četvrtače.

64 Usto, roba dobivena takvom vrstom obrade nalazi se u kasnijoj fazi postupka proizvodnje robe namijenjene, kao u ovom slučaju, brodogradnji. Naime, preradu u drvo obrađeno po dužini može se shvatiti tako da čini fazu postupka proizvodnje tijekom kojeg predmetna roba stječe svoju namjenu, kao i svojstva i poseban sastav koji nije ranije posjedovala i koji se naknadno ne moraju podvrgnuti značajnim kvalitativnim izmjenama, u smislu sudske prakse navedene u točki 50. ove presude.

65 To je utvrđenje potvrđeno činjenicom da su trupci tikovine i trupci tikovine izrezani u četvrtače razvrstani u tarifni broj 4403 KN-a kao sirovo drvo, dok je drvo tikovine obrađeno po dužini razvrstano u napredniji stupanj obrade u tarifni broj 4407 KN-a.

66 Naime, iz sudske prakse proizlazi da promjena tarifnog broja robe do koje je došlo zbog postupka njezine prerade predstavlja naznaku da je njezina prerada ili obrada bitna (vidjeti u tom smislu presudu od 21. rujna 2023., Stappert Deutschland, C-210/22, EU:C:2023:693, t. 58. i navedenu sudsku praksu).

67 Slijedom toga, može se smatrati da treća vrsta obrade, koja se sastojala od prerade trupaca tikovine o kojima je riječ u drvo obrađeno po dužini, predstavlja obradu na temelju koje se određuje podrijetlo iz Tajvana, primjenom članka 24. Carinskog zakonika Zajednice.

68 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008 u vezi s člankom 24. Carinskog zakonika Zajednice treba tumačiti na način da:

– okresivanje, okoravanje ili izrezivanje u četvrtače trupaca tikovine ne predstavlja preradu ili obradu na temelju koje se utvrđuje podrijetlo robe dobivene takvim postupcima;

– prerada trupaca tikovine u drvo obrađeno po dužini predstavlja preradu ili obradu na temelju koje se utvrđuje podrijetlo robe dobivene takvim postupcima.

Drugo pitanje

69 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara” iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe br. 194/2008 tumačiti na način da ta odredba obuhvaća samo robu uvezenu u Uniju izravno iz Burme/Mjanmara.

70 U tom pogledu, u skladu s ustaljenom praksom Suda, pri tumačenju odredbe prava Unije u obzir treba uzeti ne samo njezin tekst nego i njezin kontekst te ciljeve propisa kojeg je dio (presuda od 14. svibnja 2024., Stachev, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, t. 72. i navedena sudska praksa).

71 Kao prvo, kad je riječ o tekstu članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe br. 194/2008, izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara” mogao bi, u nedostatku dodatnih pojašnjenja, uključivati proizvode koji su uvezeni iz te zemlje i izravno i neizravno.

72 Kao drugo, međutim, kad je riječ o kontekstu članka 2. stavka 2. točke (a) Uredbe br. 194/2008, valja podsjetiti na to da ta odredba sadržava dvije zabrane uvoza iz Burme/Mjanmara, odnosno, s jedne strane, zabranu uvoza robe podrijetlom iz te zemlje, propisanu u tom članku 2. stavku 2. točki (a) podtočki i. te, s druge strane, zabranu uvoza robe koja je izvezena iz te zemlje, propisanu u navedenom članku 2. stavku 2. točki (a) podtočki ii.

73 Cilj članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke i. Uredbe br. 194/2008 upravo je bio osigurati da se roba „podrijetlom iz Burme/Mjanmara” obuhvati područjem primjene te uredbe čak i ako nije bila izravno uvezena u Uniju iz Burme/Mjanmara, nego iz trećih zemalja. Doista, ta bi odredba bila suvišna ako bi se članak 2. stavak 2. točka (a) podtočka ii. te uredbe tumačio na način da je sva roba koja se u određenom trenutku nalazila u Burmi/Mjanmaru – to jest čak i roba podrijetlom iz Burme/Mjanmara koja više nije bila podrijetlom iz te zemlje zbog bitne prerade ili obrade u trećoj zemlji – obuhvaćena područjem primjene potonje odredbe.

74 Kao treće, iz uvodne izjave 6. Uredbe br. 194/2008 proizlazi da je njezin cilj bio, s obzirom na dugotrajno i neprestano ozbiljno kršenje temeljnih prava vojnog režima Burme/Mjanmara, pridonijeti, obnavljanjem i jačanjem mjera ograničavanja protiv te zemlje, promicanju poštovanja temeljnih ljudskih prava te tako zaštiti javni moral društva. Usto, iz uvodne izjave 7. te uredbe proizlazi da su se nove mjere ograničavanja predviđene navedenom uredbom odnosile na sektore koji su izvori prihoda za taj vojni režim, poput drva i proizvoda od drva. Međutim, iz tih ciljeva Uredbe br. 194/2008 ne proizlazi da je namjera zakonodavca Unije, kada je donio tu uredbu koja se odnosila na Burmu/Mjanmar, bila podvrgnuti zabrani uvoza iz članka 2. stavka 2. točke (a) navedene uredbe svu robu koja je podrijetlom iz treće zemlje, a koja je proizvedena od robe koja je podrijetlom iz Burme/Mjanmara.

75 S obzirom na prethodno navedeno, na drugo pitanje valja odgovoriti tako da izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara” iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe br. 194/2008 treba tumačiti na način da ta odredba obuhvaća samo robu uvezenu u Uniju izravno iz Burme/Mjanmara.

Treće pitanje

76 Svojim trećim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008 tumačiti na način da, kada carinska tijela država članica razmatraju je li ta odredba povrijeđena, ta su tijela vezana potvrdama o podrijetlu koje je izdala treća zemlja u kojima se navodi da je predmetna roba podrijetlom iz te zemlje.

77 U tom pogledu valja istaknuti da Uredba br. 194/2008 ne predviđa obvezu podnošenja dokumenta kako bi se opravdalo podrijetlo robe na koju se odnosi ta uredba. Članak 2. stavak 3. te uredbe određuje samo da podrijetlo robe treba utvrditi u skladu s primjenjivim odredbama Carinskog zakonika Zajednice.

78 Kao što proizlazi iz članka 26. Carinskog zakonika Zajednice, iako zakonodavstvo Unije predviđa obvezu predočenja isprave koja dokazuje podrijetlo robe, predočenje tog dokumenta ne sprječava carinska tijela da u slučaju ozbiljne sumnje zahtijevaju dodatni dokaz s ciljem osiguranja da navođenje podrijetla bude u skladu s pravilima propisanima odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice. U tom pogledu, Sud je već presudio da je svrha naknadnog nadzora provjeriti točnost podrijetla navedenog u potvrdi o podrijetlu (presuda od 30. lipnja 2016., Selena România, C-416/15, EU:C:2016:501, t. 36. i navedena sudska praksa).

79 Iz toga proizlazi da to što su uz robu predočene potvrde o podrijetlu nije okolnost koja se može suprotstaviti naplati pristojbi koje se moraju platiti za uvoz te robe ako se nakon toga uvoza pokaže da su u tim potvrdama navedeni netočni podaci (presuda od 30. lipnja 2016., Selena România, C-416/15, EU:C:2016:501, t. 37. i navedena sudska praksa).

80 Iz te sudske prakse koja se odnosi na članak 26. Carinskog zakonika Zajednice proizlazi da, čak i kada postoji obveza podnošenja isprave kako bi se opravdalo podrijetlo robe o kojoj je riječ, poput potvrde o podrijetlu, carinska tijela nisu vezana tom ispravom. To vrijedi tim više kada takva obveza ne postoji.

81 S obzirom na prethodno navedeno, na treće pitanje valja odgovoriti tako da članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008 treba tumačiti na način da, kada carinska tijela država članica razmatraju je li ta odredba povrijeđena, ta tijela nisu vezana potvrdama o podrijetlu koje je izdala treća zemlja u kojima se navodi da je roba o kojoj je riječ podrijetlom iz te zemlje.

Troškovi

82 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

1. **Članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe Vijeća (EZ) br. 194/2008 od 25. veljače 2008. o produljenju i pooštravanju mjera ograničavanja u pogledu Burme/Mjanmara i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 817/2006, u vezi s člankom 24. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 2913/92 od 12. listopada 1992. o Carinskom zakoniku Zajednice,**

   treba tumačiti na način da:

   – **okresivanje, okoravanje ili izrezivanje u četvrtače trupaca tikovine ne predstavlja preradu ili obradu na temelju koje se utvrđuje podrijetlo robe dobivene takvim postupcima;**

   – **prerada trupaca tikovine u drvo obrađeno po dužini predstavlja preradu ili obradu na temelju koje se utvrđuje podrijetlo robe dobivene takvim postupcima.**

2. **Izraz „izvezena iz Burme/Mjanmara” iz članka 2. stavka 2. točke (a) podtočke ii. Uredbe br. 194/2008,**

   treba tumačiti na način da:

   ta odredba obuhvaća samo robu uvezenu u Europsku uniju izravno iz Burme/Mjanmara.

3. **Članak 2. stavak 2. točku (a) podtočku i. Uredbe br. 194/2008,**

   treba tumačiti na način da:

   kada carinska tijela država članica razmatraju je li ta odredba povrijeđena, ta tijela nisu vezana potvrdama o podrijetlu koje je izdala treća zemlja u kojima se navodi da je roba o kojoj je riječ podrijetlom iz te zemlje.

Potpisi